

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 28 september 2021

Onderwerp : Uitspraak CRvB: resultaatgericht indiceren Wmo-begeleiding  
Kenmerk : 1431640/1431847

Geachte raadsleden,

### **Inleiding**

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft op 26 mei 2021 uitspraak gedaan en noemt het gemeenschappelijke Wmo-beleid van de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal op het gebied van Wmo-begeleiding in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel. Dat komt omdat we nu bepalen welke concrete resultaten de begeleiding moet opleveren, terwijl we in concrete uren/minuten zouden moeten indiceren. Het college heeft besloten om op de langere termijn de consequenties van deze uitspraak te onderzoeken en waar nodig het Wmo-beleid aan te passen.

Op de korte termijn blijven we huidige werkwijze hanteren, omdat resultaatgericht indiceren meer maatwerk mogelijk maakt en inwoners tevreden zijn over de ondersteuning. Mochten er inwoners zijn die bezwaar maken tegen de indicatie in resultaten, zetten we de indicatie in dat geval in uren/minuten om.

- De CRvB heeft geoordeeld dat het beleid in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel omdat;  
niet concreet blijkt op hoeveel tijdseenheden (minuten/uren) per week Wmo-begeleiding cliënt recht heeft:

De wijze van verstrekken leidt er toe dat een cliënt en een zorgaanbieder niet weten hoeveel, naar tijdseenheden bepaalde, maatschappelijke ondersteuning het college heeft verstrekt. Juist doordat onze werkwijze uitgaat van een gemiddelde ondersteuningsbehoefte (bepaald door de zorgaanbieder zelf), komt dit in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel;

- De zorgaanbieder de omvang van de Wmo-begeleiding bepaalt en niet het college: Onze werkwijze komt erop neer dat de omvang van de verstrekte begeleiding nader bepaald wordt door de zorgaanbieder. De zorgaanbieder stelt samen met de cliënt in een ondersteuningsplan (deel 2) de omvang, frequentie van de begeleiding vast. Die werkwijze

staat de CRvB niet toe, omdat het college niet de feitelijke omvang bepaalt, maar dit dus aan de zorgaanbieder wordt overgelaten.

Op de korte termijn gaat het college door met het resultaatgericht indiceren (zie bijlage: 2) omdat:

- Het resultaatgericht indiceren aansluit bij de visie: iedereen telt mee, doet mee en draagt bij naar eigen vermogen.

Het resultaatgericht indiceren is in lijn met de visie op het sociaal domein in het Regionaal beleidsplan sociaal domein 2020-2023. De inwoners krijgen betere passende ondersteuning, doordat bij de ondersteuningsvragen van het perspectief van de inwoner breed, integraal naar de vraag wordt gekeken. Het resultaatgericht indiceren sluit goed aan bij deze vraaggerichte benadering, doordat samen met de cliënt en de zorgaanbieder de vraag breed in beeld wordt gebracht en er vervolgens vraaggerichte ondersteuningsdoelen (resultaten) worden opgesteld. Vanaf 2018 is het resultaatgericht indiceren ingevoerd in de regio Midden-Limburg West (gemeenten Weert, Nederweert en Leudal). De achterliggende gedachte daarbij is dat gemeenten meer sturen op het voor de cliënt te bereiken resultaat en de inzet van Wmo daarbij doelgerichter inzetten. De voor de cliënt beoogde resultaten worden gekoppeld aan een profiel waarin de intensiteit van de in te zetten hulp wordt vastgelegd. Om deze visie te verwezenlijken is het noodzakelijk om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. Zelfredzame inwoners gaan zelfstandig door het leven en kunnen zelf of met behulp van hun sociale omgeving eventuele problemen oplossen. Zelfredzaamheid is dan ook een basisvoorwaarde om te kunnen meedoen in onze samenleving.

- Het resultaatgericht indiceren voor maatwerk zorgt en het cliënt- en doelgerichte begeleiding mogelijk maakt.

De werkwijze van resultaatgericht indiceren komt er op neer dat de cliënt en de zorgaanbieder samen afspreken hoe ze het resultaat van de begeleiding willen gaan bereiken. Op deze manier wordt de ondersteuning die de cliënt nodig heeft op zodanige wijze georganiseerd dat het te bereiken resultaat centraal wordt gesteld. Met deze manier van werken wordt optimaal aangesloten op de ondersteuningsbehoefte van de cliënt op elk moment; het creëert daarom flexibiliteit in de te bieden ondersteuning en het geeft ruimte aan de professional. Door te beschikken in een resultaat, kan op ieder moment bekeken worden wat nodig is voor de cliënt, waarbij de professional in samenspraak met de cliënt bepaalt hoe het resultaat behaald wordt. Het indiceren in een vast aantal uren begeleiding per week daarentegen, is minder flexibel, omdat het aantal uren dan 'vast' ligt. Dit terwijl de ondersteuningsbehoefte per week kan verschillen omdat de intensiteit van de ondersteuning aan cliënt varieert. Dit biedt maatwerk, zoals de Wmo 2015 ook voorstaat.

- Cliënten en zorgaanbieders tevreden zijn over de Wmo maatwerkvoorziening begeleiding. Uit het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2020 blijkt dat 37% van de respondenten tevreden was en 43% heel tevreden was over de maatwerkvoorziening: begeleiding. Uit overleggen met zorgaanbieders door inkoop en contractbeheer blijkt dat zorgaanbieders over het algemeen tevreden zijn over het indiceren in resultaten. Deze werkwijze brengt namelijk een flexibele inzet van begeleiding met zich mee, waarbij de zorgaanbieder maatwerk biedt door in overleg en in afstemming met cliënt de benodigde omvang per week te bepalen. Het betreft een cliënt- en vraaggerichte werkwijze die aansluit bij de vaak complexe, meervoudige ondersteuningsproblematiek waarbij begeleiding noodzakelijk is.

Voor de langere termijn verricht het college nader onderzoek omdat:

- De concrete invulling van het te vormen beleid nog niet te bepalen is: nader onderzoek vindt plaats.

Voor de langere termijn moet onderzoek plaatsvinden naar hoe het beleid moet worden aangepast. Dit is de eerste uitspraak van de CRvB over het indiceren in resultaten bij begeleiding.

De juridische gevolgen van de uitspraak zijn duidelijk, maar het is nog niet duidelijk hoe het beleid (de huidige werkwijze) aangepast moet gaan worden, mét in achtneming van de gewenste rechtszekerheid. De concrete invulling daarvan is afhankelijk van factoren zoals: nader onderzoek naar indiceren in bandbreedtes, jurisprudentie, de nieuwe Wmo verwerving, de uitkomst van het onderzoek door de VNG en of in de toekomst een wetsvoorstel resultaatfinanciering in de Wmo 2015 de politieke agenda bereikt.

- De VNG onderzoek doet naar de consequenties van de CRvB uitspraak: De VNG heeft een nieuwsbericht gewijd naar aanleiding van de CRvB uitspraak. De VNG heeft kennisgenomen van de uitspraak en onderzoekt de consequenties ervan. De VNG adviseert om voor de korte termijn de huidige werkwijze ongewijzigd voort te zetten.

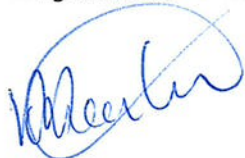
- Het Ministerie bezig is geweest met een concept wetsvoorstel dat resultaatindicering mogelijk maakt. Begin 2020 is hiervoor een concept wetsvoorstel ter internetconsultatie geweest. Dit concept wetsvoorstel introduceert een wettelijke grondslag die het voor gemeenten mogelijk moet maken om op basis van resultaten te gaan indiceren onder de Wmo 2015. Dit concept wetsvoorstel is nooit formeel ingediend bij de Tweede Kamer. Het is onduidelijk of er in de toekomst een nieuw concept wetsvoorstel voorgedragen wordt door het Ministerie én of dit dan ook op de politieke agenda komt. De gedachte achter het wetsvoorstel was dat sinds de invoering van de Wmo 2015 niet langer 'het recht op' een maatwerkvoorziening centraal staat, maar juist de burger en diens eigen kracht in combinatie met diens sociale netwerk staan centraal, om daarmee de zelfredzaamheid en participatie van burgers te vergroten. Gemeenten hebben met de invoering van de Wmo 2015 beleidsruimte gekregen om uitvoering te geven aan de voornoemde Wmo opdracht, waarbij de Wmo 2015 er ook in voorziet aanbieders een rol te laten spelen, zodat de ondersteuning ook daadwerkelijk dicht bij mensen in buurten, wijken en dorpen georganiseerd kan worden. Deze wijziging heeft ook geleid tot een gewijzigde uitvoeringspraktijk van gemeenten. Gemeenten hebben, binnen de gegeven beleidsruimte, gezocht naar nieuwe manieren van werken die zoveel mogelijk aansluiting vinden bij de persoonlijke omstandigheden en levensfase van mensen, bij de veranderde maatschappij en eveneens bij een efficiënte uitvoeringspraktijk. Eén van deze nieuwe vormen betreft het resultaatgericht werken.

## **Consequenties**

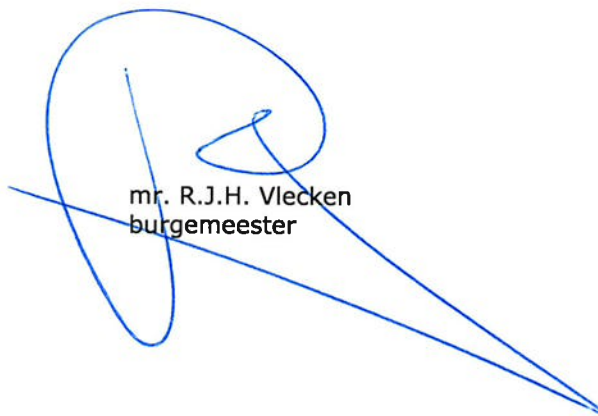
- Voortzetting van het indiceren in resultaten, betekent onrechtmatige indicatiebesluiten. Ieder Wmo indicatiebesluit waarbij in resultaten wordt geïndiceerd en dus niet in concrete tijdeenheden (minuten/uren), is in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel op grond van de CRvB uitspraak. Dit geldt zowel voor het indiceren in resultaten bij begeleiding (waar deze uitspraak op ziet), als ook bij hulp in het huishouden (hbh). De CRvB heeft reeds geoordeeld dat deze wijze van indiceren niet is toegestaan bij hbh (zie onder meer de uitspraken van de Raad van 18 mei 2016 ECLI:NL:CRVB:2016:1491 en 8 oktober 2018, ECLI:NL:CRVB:2018:3241). In deze uitspraak trekt de CRvB voor begeleiding een lijn met de hbh jurisprudentie.

- Bij bezwaarzaken moet op casusniveau reparatie plaatsvinden door in uren te indiceren. Het voortzetten van de werkwijze waarbij in resultaten wordt geïndiceerd, betekent dat indien er bezwaar wordt ingediend tegen resultaatindicering, een toekenning in uren moet plaatsvinden. Het primaire indicatiebesluit moet in dat geval worden herroepen vanwege een aan het college te wijten onrechtmatigheid, omdat in eerste instantie in resultaten is geïndiceerd. De reparatie op casusniveau vindt op dit moment al plaats indien er bezwaarzaken gericht tegen het indiceren in resultaten bij hbh zijn.

Met vriendelijke groet,  
burgemeester en wethouders,



drs. M.J.M. Meertens  
gemeentesecretaris



mr. R.J.H. Vlecken  
burgemeester

**Bijlage(n)**

1. Uitspraak Centrale Raad van Beroep van 26 mei 2021, ECLI:NL:CRVB:2021:1381;
2. Memo: uitspraak Centrale Raad van Beroep over resultaatgericht indiceren begeleiding Wmo 2015.